

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Partos és Noblet Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Országos Rádió- és Televízió Testület** (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi október hó 10. napján kelt 8.K.31.569/2007/16. számú ítélete ellen a felperes által 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 24 000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes "....." címmel valóságos megtörtént eseményeket tartalmazó felvételeket állított össze. Az extrém veszélyes szituációkat bemutató felvételeket többször megismételték, a leginkább sokkoló elemeket lassítva.

Az alperes megállapította, hogy a felperes a 2006. október 21-én 18:10 perces kezdettel sugárzott műsorszámot tévesen sorolta a II. kategóriába, az ténylegesen a III. csoportba tartozik, továbbá a műsor előzeteseit kilenc alkalommal 21 óra előtt sugározták. A magas realitásfokú felvételek hatását tovább fokozta kommentár és

az izgalomnövelő zenei aláfestés. A látottak valóságra vonatkoztathatósága erős volt, alkalmasak voltak arra, hogy a serdülő korosztály számára káros magatartás mintát közvetítsenek. Az eseményeket könnyen utánozható formában mutatták be, az erőszakot realitás-közeli kontextusban ábrázolták. Ezért az alperes a 357/2007. (II.14.) számú határozatával a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 5/B.§-a (3) bekezdésének, 5/C.§-ának (2) bekezdésének, és 5/A.§-a (2) bekezdésének megsértése miatt az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés e) pontja alapján 1.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte a felperest. A határozatában az alperes részletesen ismertette a műsorszám egyes szegmenseit. A műsorszám klasszifikálása során kitért a 1494/2002. (X.17.) ORTT határozat (a továbbiakban: Határozat) szerinti szempontokra. A szankció típusának kiválasztása és mértékének megállapítása során hivatkozott arra, hogy korábban hány alkalommal került sor ilyen típusú jogsértés megállapítására, valamint az előzetesek sugárzásának alkalmaira. Indokolásában megjelölte az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdését.

A felperes keresetében a jogsértés hiányára hivatkozással elsődlegesen az alperesi határozat megváltoztatását, másodlagosan hatályon kívül helyezését, harmadlagosan enyhébb szankció alkalmazását kérte. Álláspontja szerint a műsorszámot nem indokolt a III. kategóriába sorolni. További álláspontja szerint az alperes nem indokolta a szankció típusa kiválasztásának mértékét, valamint a szankció mértéke az állítólagos jogsértéshez, illetve más országokban használt gyakorlathoz képest aránytalan, nincs indokolva, az alperes kísérletet sem tett a jogosulatlanul elért bevétel meghatározására.

Az alperes a határozati indokokra figyelemmel a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét. Ítéletének indokolásában kiemelte, hogy minden műsorszám önmagában és egyedileg értékelendő. A műsorszolgáltatóknak elsődleges kötelezettsége a kiskorúak védelmében a törvény megtartása. Ekként mérlegelniük kell, hogy a műsorszámban megjelenik-e erőszak, szexualitás, vagy egyéb agresszivitást tartalmazó elem, azt, hogy ezek alkalmasak lehetnek-e a 16 éven aluliak fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A minősítésnél vizsgálandó szempontok között figyelembe kell venni a képi eszközök mellett a zenei- és egyéb hanghatásokat is. A "....." című műsorszámban bemutatott események valóságosak, egytől-egyig mind veszélyes, extrém, félelmetes jeleneteket, sokkoló hatású elemeket mutatnak be, a felvételeken látható emberek arcán is a sokk, a kétségbeesés, félelem tükröződik. Az egyes cselekedetek könnyen utánozható formában kerültek bemutatásra, a káros magatartásformák közvetítésével különös veszélyt jelentenek a kiskorúak számára. A képsorok meghaladták a II. kategória lehetőségeit, így az alperes nem sértett jogszabályt a jogsértés megállapításával.

Az elsőfokú bíróság értékelése szerint a határozat mind a szankció típusának kiválasztása, mind mértéke tekintetében is megalapozott. Az alkalmazott szankció nem volt sem súlyos, sem aránytalan: az erősen kifogásolható jeleneteket bemutató műsorszámok elégséges alapot teremtettek. Az elsőfokú bíróság értékelése szerint

a felperes által hivatkozott az Rttv. 135.§ (1) bekezdése első fordulata szerinti módszer a szankció kiszabásakor nem volt alkalmazható, mert a jogosulatlanul elért bevétel jelen esetben nem értelmezhető.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének kereseti kérelem szerinti megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint a műsorszám egyáltalán nem alkalmas a 12-16 év közötti korosztály fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A reality műfajába sorolandó műsorszám esetében nem értelmezhető az elsőfokú bíróságnak az események könnyen utánoszható formában való bemutatására történő hivatkozása: az egyes cselekedetek akként kerültek bemutatásra, ahogy azok a valóságban megtörténtek. A műsorszám besorolása tekintetében a reality jellegre tekintettel irreleváns az alperes Határozata. Egyik képsorról sem mondható el, hogy azok a hétköznapi valóságtól távol eső fikciók lennének. Azok nagyobb része korábban hírműsorokban is látható volt. A műfaj sajátossága, hogy a valós eseményekről rögzített képsorokat lassítva, többször megismételve mutatja be. Ez azonban nem alkalmas a védendő korosztály számára káros magatartás minták közvetítésére.

A bíróság tekintetében hivatkozott az Rttv. 135.§ (1) bekezdésének alkalmazandóságára, arra, hogy az alperes nem is indokolta, miért nem eszerint járt el, arra, hogy az alperes a fokozatosság és arányosság elvét figyelmen kívül hagyva szabta ki a bírságot a legmagasabb összegben. Sérült a Pp. 339/B.§-a, mivel az alperes eljárási jogszabálysértése kihatott az ügy érdemére, és ezért figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság KK. 31. számú állásfoglalására, és a BH.2007.évi 279. eseti döntésére, megalapozott lenne az alperesi határozat hatályon kívül helyezése.

Az alperes nem terjesztett elő ellenkérelmet.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 1/2007. KK. vélemény VII/2. pontja szerint a 46/2007. (VI.27.) AB határozat nem akadályozza annak, hogy a 2007. december 31-ig létrejött (és jogerős) közigazgatási határozatot a bíróságok az Rttv. 112.§-a szerinti szabályokat is alkalmazva vizsgálják. Az Rttv. 135.§-ának rendelkezései az AB határozatot követően is alkalmazhatók műsorszolgáltatási ügyekben. Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla nem látta akadályát az Rttv. 135.§-ának alkalmazásának, illetőleg a felperesi fellebbezés elbírálása során az Rttv. 112.§-a (1) bekezdésének e/ pontja tekintetében az alkalmazás jogszerűsége vizsgálatának.

Az Rttv. 5/A.§-ának (2) bekezdése szerint a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertett műsorszám nem lenne közzétéhető. Az 5/B.§ (3) bekezdése alapján azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy közvetett módon utal erőszakra, illetve szexualitásra, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott

konfliktus, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott. Az 5/C.§ (1) bekezdése értelmében a III. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva 21.00 és 05.00 óra között tehető közzé.

A "....." című műsorszám a reality műfajába tartozik. Klipszerűen összevágott felvételeket tartalmaz, melyeket szenzáció keltés felhangjával tálalnak, célja a nézők sokkolása. A felperes fellebbezésében hivatkozott arra, hogy egyes képanyagok hírműsorokban is megjelentek: az érintett műsorszámokban azonban a valós képanyag a saját kontextusából kiragadva jelenik meg, tényleges tartalma elvész, a sokk hatás elérése, a félelemkeltés, a borzongatás kerül előtérbe. A műsorszám képanyagának magában a műsorszámokban nincsenek gyökerei. A zene és az alámondás felerősítik a vizuális anyagot, amelyben túlcserélődik a testet-lelket bántó, nem kívánt külső hatás, az erőszak (ütközés, verekedés, verseny baleset, robbanás, stb.). Az elsőfokú bíróság helytállóan emelte ki, hogy a műsorszám könnyen utánozható formában úgy mutat be eseményeket, hogy azok a káros magatartásformák közvetítésével különös veszélyt jelentenek a kiskorúakra.

A felperes fellebbezésében foglaltakkal szemben az alperes Határozata nem műfajkötött, valamennyi műsorszám esetében alkalmazandó. Ezért nem volt akadálya annak, hogy az alperes a 357/2007. (II.14.) számú határozatban jogszerűen alkalmazza a Határozat szerinti szempontokat.

Az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése szerint jogosulatlanul végzett műsorszolgáltatás, illetve az e törvényben előírt bejelentés nélkül vagy attól eltérő módon végzett műsorelosztás és műsorszétosztás esetén a felelőssel szemben a Testület a jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megfelelő, vagy ha ez nem állapítható meg, 10.000 - 1.000.000 (tízezertől-egymillió) forintig terjedő bírságot szabhat ki, melyet az Alapba kell befizetni.

A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, amely szerint a perbeli tényállás mellett a jogosulatlanul elért bevétel nem értelmezhető. A médiaszolgáltatások esetében ugyanis főszabályként minden egyes műsorszámnak meg van a maga hozadéka, így adott esetben a jogellenes műsorszolgáltatással elért bevétel is meghatározható. Megállapítható azonban, hogy a jogosulatlanul elért bevétel meghatározása körében a felperes nem ajánlott fel bizonyítást, így nem állapítható meg, hogy valóban volt-e jogosulatlanul elért bevétel. Ennek hiányában nem lehet arra következtetni, hogy az elért bevétel tisztázására irányuló bizonyítási eljárás elmaradása valóban kihatott volna a bírság érdemére.

A Fővárosi Ítéltábla értékelése szerint a felperesi fellebbezésnek a mérlegelés hiányosságaira vonatkozó további előadása sem alapos. Az elsőfokú bíróság mind a szankció kiválasztása, mind mértéke körében vizsgálta, hogy az alperes eleget tett-e indokolási kötelezettségének. Megállapításaival a másodfokú bíróság egyetért, azt nem ismétli meg. Nem sérült a Pp. fellebbezésben hivatkozott 339/B.§-a.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a jogosulatlanul elért bevételre vonatkozó indokolás fentiek szerinti, részbeni megváltoztatásával, a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes javára másodfokú perköltség nem merült fel, míg a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján viseli a fellebbezési illetéket.

Budapest, 2009. évi május hó 6. napján

Dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva s.k. előadó
bíró,
Dr. Losonczy Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelül: